

Programska oprema COBISS3**Opis dopuna u segmentu Pozajmica****V6.11-03, 20.–21. maj 2017.**

- Omogućeno je otvaranje fioke blagajne bez podmirivanja potraživanja. Biblioteka koja koristi fioku blagajne u direktorijumu *Evidentiranje i podmirivanje potraživanja* u tu svrhu koristi metodu **Stanje blagajne / Otvori fioku blagajne**.
- Popravka pri pripremi opomena u vezi sa uvažavanjem perioda tolerancije u slučaju radnih dana.
- Izpis *I-IZV-01: Seznam neizterjanih tožb*:
 - vključen izpis podatka o znesku popusta za izvod gradiva
 - popravak pri pripravi izpisa, kadar knjižnica članom pošlje manj kot štiri opomine
- Popravka kod evidentiranja transakcija u slučaju pojedinačnog ili paketnog brisanja članova.

V6.11-02, 10. maj 2017.

- Prilikom ručnog evidentiranja potraživanja člana, dodata je mogućnost pretraživanja po opisu stavke u cenovniku. Zbog toga su u prozor **Evidentiranje potraživanja – izbor usluge/potraživanja** dodata dugmad za pretraživanje (za **Pretraži** i za **Pretraži dalje**).
- Popravka pri pripremi opomena za građu pozajmljenu za čitaonicu (status *S*).

V6.11-01, 3. maj 2017.

- Popravka pri pripremi opomena u XML formatu.

V6.11-00(01), 19. april 2017.

- Pri promeni broja članske karte dodata je mogućnost brisanja starog (nevažećeg) broja članske karte.
- Popravka pri pripremi opomena za format obrazaca *1 – format A4/adresa desno*.
- Popravka pri kontroli dostupnosti za pozajmicu za građu u cirkulaciji (status *K*).
- Popravka greške koja se javljala pri brisanju člana kome je pre toga promenjen broj članske karte.

V6.11-00, 15.–17. april 2017.

- Za potrebe praćenja uspešnosti e-obaveštavanja u klasi **Obaveštenje** dodati su atributi **Status obaveštenja, Datum i vreme statusa obaveštenja i Dogadjaji sa obaveštenjem**. Omogućeno je i pretraživanje po prva dva dodata atributa. Detaljne informacije o slanju

obaveštenja na raspolaganju su u editoru **Obaveštenje** ako kliknemo dugme **Događaji sa obaveštenjem**.

- Dodata je mogućnost da se pri pripremi rezervisane građe za preuzimanje (metoda **Slobodna građa / Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje**) članu ne šalje e-obaveštenje o dospeljoj rezervaciji iako se pretplatio na tu vrstu e-obaveštavanja. U tu svrhu u prozoru **Priprema rezervisane građe za preuzimanje** dodat je okvir za potvrđivanje "Obaveštavanje člana se izvodi" iz kojeg uklonimo kvačicu ukoliko smo se sa članom već dogovorili kada će ga rezervisana građa čekati. Podrazumevana vrednost je da se obaveštavanje člana izvodi. Ukoliko u biblioteci pri obradi izaberete da člana nećete obavestavati o tome da je građa pripremljena za preuzimanje, na reversu za nove rezervacije u rubrici *Obaveštenje poslato*: ispisuje se *NE (po odluci biblioteke)*.
- Na reversu koji se ispisuje pri obradi novih rezervacija dodat je ispis statusa primerka (996/997q) (npr. *preusmereno*)
- Dodata je mogućnost evidentiranja vraćanja sa zadržkom za međuodjeljski pozajmljene primerke, zato je u prozoru **Građa domaće biblioteke** aktivno dugme **Zadrži** za odeljenje. Tako mogu da se onemogućuje pozajmica i rezervacija građe koja se tada već vraća u matično odeljenje.
- Na zahtev biblioteke NCC uključuje parametre koji omogućavaju:
 - određivanje kategorije članova kod kojih je upis datuma rođenja člana obavezan
 - određivanje kategorije članova kod kojih je obavezan upis imena staratelja/garanta
 - mogućnost podešavanja da je upis pola obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
 - mogućnost podešavanja da je upis opštine stalnog prebivališta obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim treba proveriti da li je izjava o upisu potpisana
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim važi ograničenje pozajmice za poslednju svesku serijske publikacije
 - mogućnost podešavanja odeljenja u kojem članovi biblioteke mogu da rezervišu uslovno dostupnu građu preko COBISS/OPAC-a
- Dodata je mogućnost pripreme obrazaca za opomene u XML formatu (podešavanje u stupcu *Format i pozicija adrese*). Pripremljene opomene na ovim obrascima možemo da pohranimo u prozoru **Pregled i slanje ispisa** kao XML datoteku, što omogućava distribuciju opomena članovima biblioteke preko posebnih preduzeća za distribuciju obaveštenja.
- Kod e-obaveštenja za korisnike (npr. e-obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice) je mogućnost ispisa posebne e-adrese na koju korisnici mogu da šalju eventualna pitanja. Atribut **E-adresa za odgovor (e-obaveštenja)** može da se upiše kod domaće biblioteke (metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**), kao i za pojedinačno odeljenje ukoliko su e-adrese po odeljenjima biblioteke različite. Ukoliko je e-adresa jedinstvena za sva odeljenja, može da se unese samo kod domaće biblioteke.
UPOZORENJE: Upisana e-adresa kod korisničke varijable **E-adresa za odgovor (obaveštenja)** neće više biti relevantna, zato te e-adrese treba urediti prvog radnog dana nakon instalacije programske opreme.
- U prozoru kalendara u redu sa naslovom ispisuju se oznaka i naziv odeljenja (važi za biblioteke sa odeljenjima).
- U kalendaru mogu da se odrede dani kada su biblioteka ili njeno odeljenje zatvoreni, a da se uprkos tome taj dan uvažava pri obračunu penala. Takav dan određujete, tako što kod

mogućnosti "Vrsta dana kada je biblioteka zatvorena:" na padajućem spisku izaberete "penali se obračunavaju". Potom u kalendaru označite jedan ili više dana i kliknete dugme **Odredi**. Ti dani su u kalendaru označeni plavim okvirom. Podrazumevana vrednost pri određivanju dana kada je biblioteka zatvorena je da se pri obračunu penala ne uvažavaju (označeni su crvenim okvirom).

- Kod metode **Član / Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** napomena koja se upisuje kod evidentiranja potraživanja ispisuje se i na spisku evidentiranih potraživanja kod člana i kod pregleda transakcija. Kod metode **Pregledaj podmirena potraživanja** ispisuje se napomena koja je prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja upisana u svrhu ispisa na računu.
- Ukoliko biblioteka koristi mogućnost da se pri produženju roka pozajmice svih primeraka građe produžava rok vraćanja i u drugim odeljenjima, za svaki primerak kod kojeg produženje nije izvedeno ispisuju se i podaci o odeljenju, autoru i naslovu građe.
- Pri unosu podataka o školovanju kod atributa **Univerzitet, Naziv škole i Smer/program** omogućen je i unos nešifrovanih podataka. Ovu mogućnost koristimo kada želimo da upišemo podatke o studentima koji studiraju u inostranstvu.
- Pri vraćanju pozajmljene građe u čitaonicu (status *S*) dodato je upozorenje da građu pozajmljenu za čitaonicu možemo da rezervišemo za upotrebu u čitaonici (status *U*). Uslov je da je upisano vreme važenja rezervacije za čitaonicu (stubac "čit.").
- Prilikom obrade rezervacije otvara se prozor za prethodni pregled ispisa spiska otkazanih rezervacija.
- Kod napomene o građi za pozajmicu (metoda **Polje 996/997 / Upiši napomenu za pozajmicu**, odnosno dvostruki klik u drugom redu stupca Sts/O u prozoru **Građa domaće biblioteke**) možete upisati do 450 znakova.
- Pri paketnom brisanju neaktivnih članova pripremaju se odvojeni spiskovi: *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog upisane napomene* i *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog evidentirane građe i/ili potraživanja*.
- Na ispisima *POZ-BP-32: Spisak računa (zaključivanje blagajne)*, *POZ-BP-01: Blagajnički prilog*, *I-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* u zaglavlju je dodat podatak o opsegu obuhvaćenih brojeva računa.
- U statistikama *POZ-STA-A01: Po kategoriji člana (školske biblioteke)*, *POZ-STA-A02: Po kategoriji člana*, *POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana* i *POZ-STA-A04: Po stanicama bibliobusa/kategoriji člana* uključeno je upozorenje u vezi sa uvažavanjem aktivnih članova kod međuprikaza i ukupnom zbiru aktivnih članova.
- U statistikama grupe *Pozajmica građe* (od *POZ-STA-G01* do *POZ-STA-G12*) kod podrazumevanih transakcija dodata je vrednost 26 – *produženje telefonom*.
- U statistikama u kojim je upotrebljeno sortiranje po opštinama (*POZ-STA-T03: Po opštini/kategoriji člana*, *POZ-STA-P05: Po opštini/kategoriji člana*, *POZ-STA-PT05: Po opštini/kategoriji člana (transakcije)* i *POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana*) pored koda ispisuje se i naziv opštine.
- U ispisima *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)* i *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana)* ispisuje se broj računa sa kojim je račun zapisan u bazi podataka.
- U ispisu *POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi* na kraju spiska ispisuje se i ukupni iznos nepodmirenih potraživanja kod članova. Nakon importovanja podataka u Excel datoteku podatke sortiramo po broju članske karte.

- U transakcionu datoteku kod podataka o članu evidentiraju se i podaci o stručnoj oblasti i izabranoj čitaonici ako su upisani kod člana (za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG)
- U bibliotekama koje koriste zajedničku bazu članova pri upisu člana kod proveravanja duplikata proverava se i datum rođenja člana.
- Popravka kod naziva datoteka sa pohranjenim knjižnim odobrenjima ako je za isti račun napravljeno više knjižnih odobrenja i njihovih kopija.
- Dodata je mogućnost podešavanja knjigomata koji onemogućava transakcije sa kompletima (ako knjigomat ne podržava komplete).

V6.10-03, 25.–26. mart 2017.

- Na osnovu odluke Poverenika za informacije od 27.2.2017. godine (broj: 0612-16/2017/8) u segmentu COBISS3/Ispisi promenili smo sva e-obaveštenja koja se šalju članovima biblioteke e-poštom, tako da u primljenoj elektronskoj pošti nisu navedeni lični podaci o članu (npr. *Obaveštenje o dospeloj rezervisanoj građi*, *Obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice*, *POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice...*).
- Promenjena je adresa biblioteke u e-obaveštenjima kod biblioteka sa nadređenim partnerom. Adresa se od sada kreira samo na osnovu podataka o domaćoj biblioteci, i ne na osnovu podataka o nadređenom partneru.
- Ispis *Spisak računa (POZ-BP-32)*, koji se prikazuje pri zatvaranju blagajne, dopunjen je prikazom iznosa osnovice za PDV i iznosa PDV-a u zbirnim tabelama po vrsti usluge i stopi PDV-a.
- Ako je kod člana blokirano primanje SMS obaveštenja, to se vidi:
 - u editoru **Član** kod ograničenja "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera", naveden razlog;
 - kod atributa "Ograničenja" i kod ograničenja u relacijama ispisuje se skraćenica *SMS*;
 - u prozoru **Grada domaće biblioteke** kod ograničenja navedena je informacija o blokadi.

Za pretraživanje pojedinačnih razloga za blokadu u pretraživač **Član** na jezičku **Ograničenja** dodato je polje za pretraživanje "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera".
- Popravka kod e-obaveštavanja o skorašnjoj opomeni.
- Popravka kod pripreme spiskova pri paketnom brisanju neaktivnih članova u bibliotekama sa većim brojem odeljenja.
- Popravka kod evidentiranja podmirivanja potraživanja iz grupe 99 – *OST ostalo*.
- Popravka pri prikazu broja dana kašnjenja u prozoru **Grada domaće biblioteke**.

V6.10-02(02), 13. mart 2017.

- Popravka pri pripremi reversa za novoprispelu građu.

V6.10-02(01), 8. mart 2017.

- Popravljen je unos podataka za e-obaveštavanje u editoru **Član**.
- Popravljen je upis članova iz baze podataka o studentima za biblioteke KISUM.
- Nalepnice za članske karte od sada mogu da se štampaju i na nalepnice dimenzija 50 x 25 mm.

V6.10-02, 1. mart 2017.

- Dodate su nove logičke destinacije *Račun – Pozajmica* i *Revers za rezervaciju – Pozajmica*. To omogućuje da biblioteke za reverse, račune i listiće za rezervacije (revers za nove rezervacije i listić s podacima o rezervaciji) mogu da podese različiti broj kopija tih ispisa. Nove logičke destinacije podešavaju se na način koji važi za logičku destinaciju *Revers – Pozajmica*.

UPOZORENJE: Nakon podešavanja dopune programske opreme, pre početka rada u pozajmici obavezno treba podesiti obe nove logičke destinacije, jer se u suprotnom račun, reversi za nove rezervacije i listići s podacima o rezervaciji neće odštampati.

- Ako biblioteka ne koristi fiskalnu kasu, nakon podmirivanja potraživanja otvara se opcija prethodnog pogleda sadržaja računa. Biblioteka se zatim odlučuje da li će račun odštampati.
- Za reverse za nove rezervacije uređeno je sledeće:
 - sortiranje po signaturi,
 - na njima se ispisuje i dodatni naziv domaće biblioteke,
 - vrednosti atributa ispisuju se istaknuto (ne više nazivi atributa),
 - u sistemu COBISS.BG ispisuje se i čitaonica u koju rezervisana građa mora da bude dostavljena.
- Otklonjena je greška kod upisa članova iz baze podataka o studentima (važi za biblioteke u KISUM-u).
- Popravljen je evidentiranje transakcije dodele građe članu (ako je prilikom brisanja statusa *O* ili *W* (transakcija 17) građa dodeljena sledećem članu s rezervacijom, ta se dodela evidentira kao transakcija 15).

V6.10-01, 18.–19. februar 2017.

- Ako u referentni bazi podataka o studentima ne postoji podatak o načinu studiranja, pri upisu člana prenosom podataka iz ove baze kao kategorija člana određuje se *004 – studenti (redovni)*.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri istovremenom zatvaranju većeg broja blagajni.
- U lokalne šifrnike uključili smo šifrnike *Stručna oblast (CODE 325)* i *Čitaonica (CODE 326)* za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG.

V6.10-00(02), 1. februar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli važenja članstva pri retroaktivnom evidentiranju postupaka u pozajmici.
- Otklonjena je greška koja se javljala u vezi sa blokadom rezervacija u COBISS/OPAC i COBISS+ za građu za čitaonicu koja ima status *6 – oštećeno*.

V6.10-00(01), 30.-31. januar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri identifikaciji članova na uređajima koji rade preko SIP2.

V6.10-00, 28.–29. januar 2017.

- **Unos neto cene po jedinici na tačno četiri decimale**

U cenovniku u editoru **Usluge/potraživanja – grupa** pri unosu cene po jedinici omogućen je unos cene na tačno četiri decimale. Na ovaj način biblioteke koje za određene usluge/robu obračunavaju PDV mogu da unesu cenu bez PDV-a (atribut **Cena po jedinici**) tako da je nakon obračunavanja PDV-a cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) isti kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke.

Pri obračunavanju usluga i robe u skladu sa pravilima za zaokruživanje kod svih međuoperacija do konačnog izračunavanja iznosa koji za usluge/robu mora da plati posetilac biblioteke, svi međuisnosi se izračunavaju na osnovu neto cena na tačno četiri decimale. Zato su cene po jedinici, cene sa PDV-om, evidentirana potraživanja, transakcije u blagajni, trenutni penali sve do iznosa za podmirivanje potraživanja i izrade računa prikazane na tačno četiri decimale. Na računu, knjižnom odobrenju i stornu računa cene, vrednost robe/usluga, obračunati PDV, iznos za plaćanje i povraćaj zaokruženi su na tačno dve decimale.

UPOZORENJE: Sve biblioteke koje su obveznici za plaćanje PDV-a moraju nakon instalacije nove verzije programske opreme COBISS3 **obavezno** da provere stavke u cenovniku za koje se obračunava PDV i da poprave neto cenu (atribut **Cena po jedinici**) tako da cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) ista kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke, inače može da se desi da je cena sa PDV-om drugačija od cene u zvaničnom cenovniku.

- **Evidentirana potraživanja nakon prelaska na unos neto cena na tačno četiri decimale**

Kod svih već evidentiranih potraživanja, iznos za podmirivanje izračunavaće se iz neto cene koja je važila prilikom evidentiranja potraživanja, i to na tačno četiri decimale.

- **Ispis računa, storna računa, knjižnog odobrenja za biblioteke koji su obveznici za PDV-a**

Na ispisu računa, storna računa i knjižnog odobrenja cena robe/usluge ispisuje se kao cena sa PDV-om, a i ukupna vrednost robe i usluga prikazana je kao iznos sa PDV-om.

- **Informacija o dugu člana**

U servisu Moja biblioteka, na ispisu reversa, obaveštenju o nepodmirenim potraživanjima i opomeni (ako se u biblioteci na reversu, odnosno opomeni ispisuje i podatak o nepodmirenim potraživanjima), ispisani dug koji član ima prema biblioteci zaokružuje se na dve decimale.

- **Upozorenje o evidentiranom potraživanju za uslugu/robu za koju se obračunava PDV**

Ukoliko član ima evidentirano potraživanje za uslugu/robu za koju se obračunava PDV, pri prelasku u prozor **Građa domaće biblioteke** ispisuje se upozorenje. Račun za ovakve usluge/robu treba, naime, izdati do kraja obračunskog perioda za PDV.

- **Ispisi povezani sa blagajničkim poslovanjem**

U sledećim ispisima ispisane su cene bez PDV-a, cene sa PDV-om, vrednost usluge/robe, osnovica za PDV i obračunati PDV zaokruženi na dve decimale, i to na osnovu cene/vrednosti određene na četiri decimale tačno:

- *Cenovnik*
- *Spisak blagajničkih transakcija*
- *Spisak računa (zaključivanje blagajne)*
- *POZ-BP-01: Blagajnički prilog*
- *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om*
- *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om*

- *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom*
- *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija*
- u eksportu podataka za potrebe Finansijske uprave Republike Slovenije (datoteke *ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT* i *ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT*)
- **Pohranjivanje računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih ispisa u PDF formatu**

Prilikom štampanja računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija svih ovih dokumenata svaki dokument se automatski pohranjuje i u PDF formatu. To omogućuje naknadno štampanje dokumenata za interne potrebe i izdavanje kopija koji su isti kao original po obliku i sadržaju. U arhivu pojedinačnog dokumenta dostupni su i svi povezani dokumenti (npr. kod knjižnog odobrenja u arhivu dostupan je i originalni račun). Dokumenti su dostupni preko objektno metode **Arhiv** koja se nalazi kod objekata **Račun i Dobropis**.
- **Priprema kopija izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja**

Kopije računa, storna računa i knjižnog odobrenja od sada se pripremaju na osnovu dokumenata pohranjenih u arhivu u PDF formatu. Kopija računa i storna računa i dalje se pripremaju objektnom metodom **Račun / Pripremi kopiju**, a kopija knjižnog odobrenja objektnom metodom **Knjižno odobrenje / Pripremi kopiju**.
- **Povlačenje nekih metoda povezanih sa štampanjem računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih dokumenata**

Arhiviranje izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja u PDF formatu omogućava pripremu kopija i ponovno štampanje ovih dokumenata na osnovu arhivskog originala, zato su iz objektnih metoda **Račun / Odštampaj** i **Račun / Pošalji** povučene mogućnosti **Račun, Storno računa**, a iz objektnih metoda **Knjižno odobrenje / Odštampaj** i **Knjižno odobrenje / Pošalji** mogućnost **Knjižno odobrenje**.

U segmentu COBISS3/Ispisi račun, storno računa, knjižno odobrenje i kopije ovih dokumenata ne mogu više da se ispisuju.
- **Arhiviranje već izdatih računa, storniranih računa, knjižnih odobrenja i kopija ovih dokumenata u PDF formatu**

Pri instalaciji nove verzije programske opreme COBISS3, V6.10-00, svi do sada izdati računi, storna računa, knjižna odobrenja i kopije svih ovih dokumenata biće arhivirani u PDF formatu. Sadržaj i oblik ovih ispisa biće kao što bi bili pri ponovnoj pripremi ispisa ovih dokumenata u programskoj opremi COBISS3, V6.9-00(02), ali bez podataka o evidentiranoj građi i evidentiranim potraživanjima. Kopije dokumenata mogu da se pripremaju na osnovu arhiviranih dokumenata.
- **Onemogućen storno knjižnog odobrenja**

Dodata je programska kontrola koja onemogućava storniranje knjižnog odobrenja.
- **Onemogućen storno računa koji nije izdat na tekući datum**

Mogu da se storniraju samo potraživanja podmirena tokom tekućeg dana.

Savet: Da bi izbegli naknadne otkrivanje grešaka prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, preporučujemo dnevno proveravanje stanja blagajne i upotrebu metode za zaključivanje dnevne blagajne.
- **POS terminal**

Kod blagajničkog poslovanja u svrhu negotovinskog podmirivanja potraživanja u biblioteci omogućena je upotreba POS terminala NLB (Nova Ljubljanska banka d.d, Ljubljana). Na zahtev biblioteke IZUM može da uključi poseban parametar za upotrebu

POS terminala. Podešavanja POS terminala određuju se metodom **Sistem / Podešavanja / POS terminal**.

- **Dopuna spiska atributa klase "Član"**

Na spisku atributa koji se ispisuju u brauzeru prilikom izbora člana od sada se ispisuju i vrednosti atributa **E-adresa za e-obaveštavanje, Univerzitet, Naziv škole, Stepen studija, Visokoškolski zavod u eVŠ, Studijski program u eVŠ, Stepen obrazovanja i Stanica bibliobusa**. Ovi atributi će tako biti na raspolaganju i u *Alatu za izvoz podataka* u klasi **Član**.

- **Dopuna pretraživanja u katalogu**

Pretraživanje u katalogu je dopunjeno tako da se u rezultatima ispisuju i zapisi za e-knjige. U bibliotekama sa odeljenjima pretraživanje e-knjiga uključeno je samo ako pretražujemo po svim odeljenjima, zato na padajućem spisku odeljenja treba izabrati mogućnost "sva odeljenja".

- **Podešavanje polja za pretraživanje u katalogu**

Za pretraživanje u katalogu dodata je mogućnost podešavanja polja za pretraživanje koja najčešće koristimo za pretraživanje. Za podešavanje polja za pretraživanje na jezičku **Polje 996/997** polja za pretraživanje podešavamo tako da izaberemo željena polja za pretraživanje u pretraživaču klase **Polje 996/997** i pohranimo ih klikom na dugme **Pohrani upit**. Za podešavanja polja za pretraživanje na jezičku **Bibliografski zapis** iskalna polja podešavamo na isti način i u pretraživaču klase **Bibliografski zapis**.

- **Ispis statusa pozajmice**

Ispis statusa pozajmice je promenjen, tako da se pri pretraživanju po svim odeljenjima za primerke iz odeljenja bez računarske pozajmice ispisuje nema COBISS/Pozajmice. Isto važi za ispis statusa pozajmice u COBISS/OPAC i COBISS+.

- **Upozorenje pri brisanju rezervacije**

Dodato je upozorenje pri brisanju rezervacije u prozoru **Grada domaće biblioteke**. Referent za pozajmicu mora da potvrdi da želi da izbriše rezervaciju. Upozorenje se ispisuje pri brisanju rezervacije slobodne ili zauzete građe (statusi *O* i *R*) i građe koja čeka člana (status *W*).

- **Rok za pozajmicu za čitaonicu za građu koja je rezervisana u čitaonici**

Prilikom pozajmice građe za čitaonicu kod građe koja je pre toga bila rezervisana za člana za čitaonicu (status *U*) kao rok pozajmice za čitaonicu postavlja se tekući datum. Za čitaonicu, naime, pozajmljujemo građu obično za jedan dan, zato je datum kada ističe rok pozajmice isti kao i datum pozajmice. Do sada rok za vraćanje ostao je isti kao i datum isteka važenja rezervacije u čitaonici.

- **Štampanje kartica za članske karte**

Omogućeno je štampanje plastičnih kartica za članske karte na štampaču Zenius (proizvođač Evolis). Mogu da se ispišu ime, prezime, broj članske karte i šipkasti kod. Možemo da podesimo ispis imena i prezimena velikim ili malim slovima, a možemo i da onemogućimo ispis nekog podatka. Za potrebe ispisa ove kartice dodata je nova logička destinacija *Kartica – Pozajmica (član)*. Pre početka korišćenja štampača logičku destinaciju treba urediti tako što ćemo joj dodati odgovarajući drajver za štampač Zenius, a kod detalja odredimo grafički način štampanja i horizontalnu usmerenost. Kartica se štampa iz radnog prostora metodom **Član / Odšampaj** ili **Član / Pošalji** i izborom definicije ispisa **Kartica za člansku kartu**. Biblioteka koja izabere štampanje kartica mora UZUM-u da pošalje zahtev za instalaciju (određivanje i pozicioniranje podataka koji treba da se ispisuju na kartici).

- **Pojedinačna članarina – uvažavanje radnih dana**

Pri određivanju važenja članstva (atribut **Važenje članstva**) broj dana važenja članstva možemo da ograničimo tako da se uvažavaju samo radni dani. U ovom slučaju kod vrednosti u lokalnom šifrniku *Vrsta članarine – pojedinačno (CODE 318)* ispred perioda važenja članstva treba upisati znak *. Primer: ako omogućavamo članstvo za 3 radna dana, važenje članstva upisujemo na sledeći način: *06 – trodnevno članstvo#*3d*.

Radni dani će se uvažavati po kalendaru biblioteke; ako je za odeljenje podešen odvojeni kalendar, uvažavaće se kalendar tog odeljenja.

- **Statistike za pozajmicu**

- Kod statistika za pozajmicu skraćeni su nazivi statistika, jer se vrsta statistike vidi iz naziva grupe statistika u pojedinačnom direktorijumu ili poddirektorijumu.
- U grupi statistika *POZ-STA-OT ... – Poseta po transakcijama* popravljen je način brojanja poseta članova koji su bili aktivni preko servisa Moja biblioteka.
- Kod statistika *Poseta po transakcijama* (statistike od *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07*), transakcija *52 – promena podataka preko COBISS/OPAC-a* uvažava se samo u slučaju kada pripremamo statistiku za sva odeljenja (odnosno, kada ne odredimo parametar "Odeljenje biblioteke"). Promena podataka preko COBISS/OPAC-a, naime, nije povezana s određenim odeljenjem biblioteke.

- **Opomene, e-obaveštavanje članova**

Način izvođenja pripreme, brisanja opomena i e-obaveštavanja članova prilagođen je za obradu većeg opsega podataka.

- **Listić sa podacima o rezervaciji**

Uključen je dodatni naziv domaće biblioteke, promenjen je redosled atributa "Važenje" i "Rezervisano", naglašeno se ispisuju vrednosti atributa (ne više nazivi atributa).

V6.9-00(04), 28. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(03), 14. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(02), 7.–8. januar 2017.

- onemogućeno vraćanje više sveski u cirkulaciji odjednom jer se status cirkulacije menjao u *zaključeno* samo za poslednju izabranu svesku

V6.9-00, 14.–15. decembar 2016.

- dopunjen sadržaj poruke koja se ispisuje na knjigomatu pri pozajmici građe koja je evidentirana kod drugog člana

V6.8-00(05), 19.–20. novembar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri evidentiranju razloga za otpis potraživanja

V6.8-00(04), 9.–10. novembar 2016.

- otklonjena greška koja se javljala pri radu table za digitalno potpisivanje Omega

- u slučaju naknadnog slanja e-obaveštenja u poruci o skorašnjem isteku roka pozajmice na spisku građe ispisuje se samo ona građa koja je tokom ponavljanja e-obaveštenja evidentirana kod člana
- otklonjena greška kod ispisa adrese biblioteke na opomenama koje se štampaju na višeslojnim kovertama

V6.8-00(03), 27. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri vraćanju međuodjeljski pozajmljene građe na osnovu upisa inventarskog broja
- otklonjena je greška koja se javljala pri adresovanju opomena u bibliotekama sa odeljenjima

V6.8-00(02), 12. – 13. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri postupcima na knjigomatu
- otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli rezervacija prilikom produženja roka pozajmice

V6.8-00(01), 8. – 9. oktobar 2016.

- obaveštavanje članova o isteku članstva omogućeno je i na dan isteka članstva

V6.8-00, 4. – 5. oktobar 2016.

- Uključene su mogućnosti potpisivanja tablom za digitalno potpisivanje i elektronskog pohranjivanja obrasca za upis.
U editoru **Član** dodato je novo dugme **Obrazac za upis** koje pokreće pripremu obrasca za upis. Podaci se na obrazac za upis prenose iz podataka koji su upisani u editoru **Član**. Pre nego što član potpiše obrazac za upis preko table za digitalno potpisivanje (metoda **Potpisi dokument** na pripremljenom obrascu za upis), sadržaj može da se pregleda; po potrebi, obrazac za upis može da se odštampa (metoda **Pregled i slanje ispisa**). Kada član potpiše obrazac za upis i potvrdi potpis, obrazac za upis se elektronski pohranjuje. Kod pojedinačnog člana pohranjuju se svi potpisani obrasci za upis, a možemo da ih pregledamo i odšampamo metodom **Član / Arhiv e-dokumenata**. Pohranjeni obrasci za upis brišu se automatski prilikom brisanja člana (pri pojedinačnom ili paketnom brisanju neaktivnih članova). Naziv, izjave i napomene na obrascu za upis biblioteke mogu da prilagode svojim potrebama preko sistemskih definicija.
Programska oprema COBISS podržava tablu za digitalno potpisivanje Omega proizvođača Signotec.
- U editoru **Član** na jezičku **Opšte** dodat je novi atribut **Državljanstvo** u koji se upisuje državljanstvo člana. Alternativni identifikacioni brojevi (jezičak **Alternativni identifikacioni brojevi**) dopunjeni su novim redovima. To su JMBG, broj kartice Urbana, broj mobilnog telefona MSISDN i stara članska karta.
- Pre prelaska u prozor **Građa domaće biblioteke** kod člana koji ima postavljeno ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke" ispisaće se odgovarajuće upozorenje.
- Kod metoda **Član / Uredi, Član / Građa domaće biblioteke i Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** kada član napuni 18 godina i ako kao vrstu poštanske adrese za opomene ima adresu staratelja/garanta, ispisaće se odgovarajuće upozorenje. Nakon klika

na dugme **U redu** s radom možemo da nastavimo, a po potrebi u podacima o članu možemo da uredimo podatke o adresi za primanje opomena.

- Kada član napuni 18 godina, bez obzira na podešavanja, opomena će biti adresovana na ime i prezime člana, a ne više na ime i prezime staratelja/garanta. To ne važi za članove kategorije *013 – strani državljani* kod kojih se adresovanje uvek izvodi u skladu sa podešavanjima kod člana.
- Od sada otvaranje fijke blagajne može da se uključi i u biblioteci u kojoj po odeljenjima koriste različite štampače.
- Na reversu mesto i datum izdavanja ispisuju se manjim fontom.
- Opomene:
 - Tekst opomena se sada ispisuje drugim i većim fontom (sada Arial 11, pre Times New Roman 10). Ova promena ne važi za opomene koje se štampaju na višeslojnim kovertama jer oblik ovih koverti omogućava prilagođavanje veličine prostora za ispis pojedinačnih podataka.
 - Kod podataka o građi ispisuje se i inventarski broj primerka za koji je član dobio opomenu.
 - U zaglavlje opomene može da se uključi ispis logotipa biblioteke. Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje logotip, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x176mm, na e-adresu NCC. Podrazumevano se opomena ispisuje bez logotipa.
 - U ispis opomena može da se doda slika potpisa odgovornog lica u biblioteci (kao vrsta podatka *6 (potpis na opomenama)*). Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje potpis, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x80mm, na e-adresu NCC. Dopuna omogućava da biblioteka koristi samo jedan e-potpis na svim opomenama (ne omogućava da se za svako odeljenje ili određeni broj opomene izabere drugi potpis). Podrazumevano se opomena ispisuje bez potpisa.
 - Opomene koje su izdate članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se adresiraju na ime nadređenog partnera/člana, a ne više na ime i prezime člana koji za pravno lice obavlja poslovanje sa bibliotekom. Opomene tako ne važe kao lična pošta zaposlenog kod nadređenog partnera/člana.
- Na ispisima koje biblioteka izdaje, odnosno šalje svojim članovima (reversi, računi, storno računa, knjižna odobrenja, opomene formata A4) usklađen je ispis podataka o izdavaču dokumenta (naslov biblioteke/odeljenja).
- Pri postupku pripreme obrazaca za reverse i račune promenjen je naziv vrste podatka "1. Odeljenje ispod naziva biblioteke" u "1. Podaci o odeljenju/dodatni podaci" jer uređivanje ove vrste podataka nudi nove mogućnosti podešavanja naslova kako za biblioteke sa odeljenjima tako i za biblioteke bez odeljenja.
- Na računima i reversima koji su izdati članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se više ne ispisuje ime i prezime lica koje u ime pravnog lica, odnosno spoljašnje ustanove koristi usluge biblioteke. Ispisivaće se samo podaci o pravnom licu, odnosno spoljašnjoj ustanovi (naziv, sedište, poreski broj, odnosno identifikacioni broj za PDV).
- Na reversu kod građe koja ima status *izgubljeno* sada se ispisuje datum isteka važenja ovog statusa (i ne datum kada je primerak označen kao izgubljen). Zato je promenjen naziv stupca u kojem se ispisuje ovaj datum, i to iz "izgubljeno/tip" u "važi do/tip".
- U cenovniku (editor **Usluge/potraživanja – grupa**) kao jedinica mere stavke može se uneti i komad i sat.

- Prilikom pripreme ispisa *POZ-TR-04 : Spisak blagajničkih transakcija* uklonjen je parametar upita "Broj člana". Sadržaj ispisa dopunjen je ispisom podataka o broju članske karte. Na ispisu će biti dopunjen zbirni prikaz blagajničkih transakcija po pojedinačnim korisničkim imenima i vrstama blagajničkih transakcija.
- U skladu sa [Pravilnikom o promeni Pravilnika o zahtevima za računarske programe i elektronske uređaje, upravljanje i delovanje informacionog sistema i sadržaju, obliku, načinu i rokovima za dostavljanje podataka \(Službeni list Republike Slovenije, br. 18/16\)](#) dopunjeni su ispisi podataka o izdatim računima pri gotovinskom poslovanju – datoteke ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT i IZPIS RAČUNI STAVKE.TXT. Podaci za obe datoteke sada mogu da se pripreme metodom **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT)**, odnosno **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT)**, a ne više u segmentu COBISS3/Ispisi.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri produženju roka pozajmice građe u posluženom odeljenju, ako postoje rezervacije u matičnom odeljenju.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri sortiranju građe u ispisu reversa tako da se na vrhu reversa nalazi građa sa starijim datumom isteka.
- Otklonjena je greška zbog koje prenos iz bibliobusa nije mogao da se evidentira za građu koja je postala nedostupna za pozajmicu.
- Otklonjena je greška zbog koje je građa mogla da se rezerviše za odeljenje u matičnom odeljenju.

V6.7-01, 9. – 10. juli 2016.

- U pretraživač **Član** dodato je polje za pretraživanje "Stanica bibliobusa".

V6.7-00, 25. – 26. juni 2016.

- Dopunjen je ispis podataka o građi koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe**. Od sada kod monografskih publikacija ispisuju se autor, naslov, godina izdanja i jezik publikacije, a kod serijskih publikacija ispisuju se naslov, ISSN broj, jezik publikacije i izdavač.
- Za građu koja je pozajmljena za čitaonicu (status S) i koja nije vraćena istog dana, član dobija opomenu narednog dana nakon isteka roka vraćanja. Kod svih sledećih opomena uvažavaju se intervali tolerancije za opomene koji su određeni vremenskim parametrima pozajmice.
- U biblioteci od sada možete sami da odredite e-adresu na koju treba da se šalju kopije e-obaveštenja. Ovu adresu određujete metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**; otvara se prozor u kojem kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja** upisujete odgovarajuću e-adresu. Ako biblioteka ima odeljenja i ako želite da se kopije e-obaveštenja za pojedinačna odeljenja šalju na posebnu adresu (ne na adresu koja je određena metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**), e-adresa se upisuje u editor **Odeljenje** kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja**.
- Kod ograničenja broja pozajmljenih primeraka van biblioteke od sada se može odrediti najveći mogući broj pozajmljenih jedinica građe van biblioteke bez obzira na vrstu građe. Ovaj broj se upisuje metodom **Domaća biblioteka / Ograničenja poslovanja** kod **Ograničavanje broja poz. primeraka – van biblioteke** u rubrici "ukupno ograničenje".

Ukoliko su određena i ograničenja najvećeg broja pozajmljenih primeraka za pojedinačnu vrstu građe, uvažavaju se i ta ograničenja. U ovom slučaju član može da pozajmi van biblioteke najveći mogući broj pojedinačne vrste građe, a ukupan broj svih pozajmljenih primeraka građe ne sme da prekorači broj koji je određen ukupnim ograničenjem.